

Gazeta Aradului

TELEFON: 853.

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

TELEFON: 853

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Chestiuni de edilitate. Tramvaiul electric.

În numărul nostru din 13 Ianuarie, anunțăm cu satisfacție că în ședința de la 12 Ianuarie comisiunea tehnică a orașului a hotărât publicarea unei licitații în vederea înfăptuirii Tramvaiului electric al cărui proiect a fost întocmit de Serviciul tehnic al Comunei.

Această hotărâre era un început de satisfacere a dorinței unanime a populațiunii și ar trebui să fie începutul realizării unei necesități de mult simțite a orașului.

Din informațiile răslețe, cari și-au făcut loc în ziarele locale în ultima săptămână, am căpatat însă impresiunea că s'a apucat o cale greșită, căci nu s'a ținut seamă nici de posibilitățile actuale de finanțare a unei asemenea întreprinderi, nici de rentabilitatea probabilă a unei rețele a cărei lungime e în disproporție absolută atât cu întinderea orașului cât și cu populațiunea și intensitatea lui de viață.

Din cele relatate în ziare, orașul Arad, a cărui populație totală socotind și cartierele suburbane nu atinge cifra de 100.000 de suflete, ar intenționa să construiască o rețea de tramvaie electrice de aproape 40 klm., iar programul pe baza căruia se va publica licitația ar prevedea construcția întregii rețele în un termen de 10 ani.

Realizarea acestui deziderat ne pare o imposibilitate și vom ilustra această afirmațiune examinând darea de seamă pe anul 1920 a Societății tramvaelor Comunale din București.

Vedem acolo că la finele anului 1920 erau în exploatare în București 21,7 klm. linii electrificate și 13,4 klm.

linii cu tracțiune animală sau în total 35,1 klm. Aceste linii. În întregime construite și înzestrate înainte de războiu, reprezentau după bilanț un capital imobilizat de 21,5 milioane lei în care se cuprindea construcția liniilor, electricarea, materialul rulant, animalele de tracțiune și imobilele, revenind în mediu pentru un kilometru de linie complet înzestrată o investițiune de 0,6 milioane lei; notăm că Societatea nu posedă o Uzină proprie pentru producerea curentului ei îl cumpără de la Comună.

Socotind costul actual al construcției tramvaiului la cel puțin de 12 ori cel de înainte de războiu, ar trebui pentru un kilometru de linie complet înzestrată 7,2 milioane lei sau pentru 40 klm. o sumă de 288 milioane lei pe care concesionarul ar fi obligat a-l imobiliza în întreprinderea sa.

Comparând deci capitalurile de investițiune, avem pentru București cu o populație de circa un milion locuitori un capital investit de 21,5 milioane, iar pentru Arad cu o populație de 100.000 locuitori ar trebui un capital de 288 milioane.

Mergând cu comparația mai departe, constatăm că numărul călătorilor transportați în București în anul 1920 a fost de 55 milioane, adică 55 călătorii de cap de locuitori sau 1 567.000 călători pe kilometru de linie; luând ipoteza exagerată de optimistă că populația Aradului, oraș cu o activitate economică și culturală mult inferioară aceleia a Capitalei țării, ar da totuși o frecvență identică de deplasare, am ajunge abia la cifra de 5,5 milioane de călători, adică numai 137.500 călători pe kilometru de linie.

Trecând la cifrele Bilanțului tramvaelor București, constatăm că exploatarea propriu zisă, fără cheltueli extraordinare și fără rezerve de amortizare a capitalului, costat în 1920 suma de lei 22,4 milioane sau 637.000 de lei de fiecare kilometru. Aci utopia este mai limpede ca lumina soarelui, căci reiese în mod evident că chiar de s'ar găsi un concesionar destul de nebun pentru a dăruir Aradului suma fantastică de 288 milioane, fără pretențiuni de dobândă nici de amortizare, și chiar dacă toți locuitorii Aradului și-ar trece timpul în plimbări cu tramvaiul numai de dragul Primăriei, tot ar trebui să plătească câte 5 lei de fiecare plimbare, numai ca să acopere cheltuelile de exploatare a acestui mijloc popular și ieftin de locomoțiune.

Să lăsam însă aceste cifre cari deși cu mult în urma adevărului ne duc totuși la rezultate atât de fantastice și să ne întoarcem pe terenul solid al posibilităților.

Aradul are nevoie imperioasă de tramvai electric; să căutăm să realizăm această necesitate așa cum se poate acum și numai acolo unde se poate și e util. Să construim deci o linie de la gara C. F. R. prin bulevardele Regele Ferdinand și Regina Maria până la piața Avram Iancu și o alta pe calea Pecica până la fabricile Neuman, la intrarea suburbiei Gai. Vom isbuti poate să găsim un concesionar care să investească cu oarecare șanse de rentabilitate în aceste linii cele 30 până la 40 milioane necesare construcției lor și să-l obligăm prin contract, dacă vom, ca în caz de dezvoltare economică neașteptată a orașului, care ar promite o rentabilitate suficientă prin mărirea rețelei, să fie obligat a mai construi și alte linii.

A obliga azi pe cineva, când

toate prețurile variază de la zi la zi și când furnisorii îți refuză o opțiune de 3 luni, la un angajament de 10 ani și pentru lucrări de sute de milioane, este a asigura dinainte nesuccesul unei idei, este a te expune ca specialistul căruia te adresezi să arunce la coș fără măcar a o citi invitația ce i-ai adresat.

Franța și studenții români.

Camera a adoptat proiectul de lege relativ la deschiderea unui credit de 180 mii franci pentru ajutorarea studenților români.

În cursul desbaterilor, deputatul Henry Lemire a declarat că nici un popor nu are atâta afinitate cu Franța, ca poporul român; ofițerii, avocații, medicii și literații români și-au făcut studiile în mare parte la Paris. Din nefericire, însă, situația economică a României este de așa natură că familiile române nu-și mai pot trimite copiii în Franța. Votarea proiectului este necesară, spre a oferi acelor familii mijlocul de a compensa pierderile datorite schimbuii.

Raportorul Herriot, asociându-se la cuvintele lui Lemire, amintește că studenții români s'au ridicat dintr'odată la apelul făcut în numele lui Michelet, care a crezut în viitorul patriei lor.

Dela începutul războiului, studenții români din București au fost cei dintâi cari au manifestat pentru Franța; rectorii și profesorii români au fost de partea lor.

Ministrul instrucțiunii publice, Leon Berard, constatând unanimitatea Camerei, declară că nu mai e nevoie de insistențe din partea sa. Dacă Camera nu ar vota proiectul fu cazul acesta vreo 200 tineri dintr'o țară amică, având o cultură latină, ar trebui să se înapoeze mâine în patria lor.

Votarea proiectului este un act de recunoștință și de mulțumire față de acei, cari au trecut de partea noastră în timpul războiului. (Aplauze unanime.)

Botezul A. S. R. principelui Mihai.

București. — Vineri seara a sosit în capitală în vederea botezului A. S. R. Principelui Mihai, misiunea militară greacă, în frunte cu generalul Dusmanis.

Pe peronul gării înălții oaspeți au fost întâmpinați de domnii Psychas, ministrul Greciei la București, generalul Nicolescu prefectul poliției Capitalei și locotenent-colonelul Andreevici, ajutant regal.

Botezul A. S. R. Principelui Mihai a avut loc Duminecă la orele 4 după amiază în Palatul Regal din Calea Victoriei.

Limba română în școala ebreă din Arad.

Conform dispozițiilor în vigoare și instrucțiunilor primite de la ministerul instrucțiunii, revizorul școlar a atras atenția susținătorilor școlii ebreă din localitate, încă în anul trecut, că în școlile particulare a confesiunilor sau minorităților nu se poate admite ca limbă de predare o altă limbă, decât sau a minorității susținătoare de școală sau limba oficială a statului.

Duminecă dimineața președintele comunității ebreă din localitate d. dr. Heinrich Schutz a convocat o întrunire a conducătorilor acestei comunități pentru a decide în ce limbă să se facă în viitor instrucția în școala ebreă susținută de comunitate.

La școala ebreă din localitate după cum se știe, limba de predare până acum a fost limba maghiară adevărată limba oficială a fostului regim.

Conducătorii comunității au decis la întrunirea de Duminecă ca limba de predare să se facă în limba statului adevărată în limba română.

Conform acestei decizii se va căuta ca corpul didactic al școlii ebreă să-și însușească limba română în măsură de a putea preda în această limbă.

Cursul liber de seara. Programul săptămânal.

Marti — Limba română. (Curs public) Infinitivul scurt și lung. — Lectură. — Prof. d. La ar Roșculeț. — Limba franceză. II. Exercices de grammaire appliquée. Gallicismes. Prof. d. Jean Decamp.

Mercuri. — Limba franceză. I. Conversation. Prof. dna Lucia V. Babescu.

Joi. — Limba română. I. (Cursul funcționarilor). Infinitivul scurt și lung. — Lectură. — Prof. dnii Ioachim Dabiciu, Traian Mager. — Limba română II. (Cursul funcționarilor). Lectură Conversare. Lucrări în scris. — Prof. d. Lazăr Roșculeț. — Algebră — Frații algebrice. Prof. d. Ion Dumitriu.

Vineri — Limba română. (Curs public). Lectură. Conversare. — Prof. d. Lazăr Roșculeț. — Limba franceză. I. Exercices de grammaire appliquée. — Prof. dna Lucia V. Babescu. — Limba franceză. II. Causerie littéraire. — Prof. d. Jean Decamp.

Guvernul presa și partidele.

Dela biroul Partidului Național Român, se dau următoarele informații asupra ofertei făcute de d. I. Brătianu, Partidului Național Român:

Fiind însărcinat de Majestatea Sa Regele, contrar tuturor așteptărilor, cu formarea cabinetului, d. I. I. C. Brătianu s'a prezentat Joi dim., la d. Iuliu Maniu, și i-a oferit ca, din 4 portofolii — al culelor, al lucrărilor publice, al justiției și al comunicației — Partidul Național să-și aleagă două, asemenea ministrul Transilvaniei, fără portofoliu, cerând în schimb pentru Partidul Liberal una a treia parte a mandatelor și una a treia parte a funcțiilor politice administrative din Transilvania și Banat.

Această ofertă, redusă față de ofertele precedente, o motivează d. I. I. C. Brătianu, cu împrejurările schimbate... și cerea să i se dea răspuns până cel mai târziu la orele 12 adăugând, că acesta este cuvântul său din urmă.

D. Iuliu Maniu, i-a spus dlui I. I. C. Brătianu, că deși i-ar putea da răspunsul imediat, domnia sa ține să aducă la cunoștința clubului parlamentar al partidului propunerea făcută.

La orele 12 s'a întrunit clubul parlamentar, căruia d. Iuliu Maniu i-a comunicat convorbirea avută cu d. Brătianu.

Clubul parlamentar, luând cunoștință de comunicarea dlui Iuliu Maniu, constată că stă în fața unei înscenări umilitoare care nu are de scop o colaborare loială, și a respins în unanimitate, în conformitate și cu hotărârile sale precedente, propunerea dlui I. I. C. Brătianu.

Membrii Clubului au fost de convingere unanimă, că prin propunerea dlui I. I. C. Brătianu se urmărește atragerea Partidului Național într-o aventură politică, care va sguđu țara în mod dureros. Prin condițiile oferite de Partidul Liberal, Partidul Național a găsit că nu este garantată posibilitatea, de a-și valorifica principiile sale naționale și politice, și de a apăra interesele specifice ale Transilvaniei și Banatului.

Partidul Național Român este pătruns de credința, că va folosi țării mai mult prin o luptă opozițională, care i se impune de exclusivismul Partidului Liberal, decât prin un compromis odios opiniei publice.

«Indreptarea» scrie:

E interesantă, atitudinea celui care a suferit efectele celui mai formidabil vot de blam care s'a putut produce, — atitudinea etern miuitului Tache Ionescu.

D sa, eschivat dela consfătuirea partidelor, — unde credem că ar fi fost absurd să fie primit, căci nici nu contează ca o forță politică, — s'a adresat dlui Ionel Brătianu.

Audiența societății s'a acordat tot telefonic. D sa vine să ceară recompensa camuflajului amoral al căruia paravan s'a făcut.

D Brătianu este dispus să acorde plata. Ea consistă din 27 (douăzeci

și șapte) mandate făgăduite, ca niște simple acțiuni ale Băncii Românești, — dlui Tache Ionescu, în tot atâtea circumscripții din Ardeal.

Cincisprezece deputați, restul în Senat; acele scaune ar urma să fie «sprijinite» de liberalii ardeleni (?), — cari nu vor pune contra candidați oficiali.

Și pe când oribila tocmeală e în curs, d. Tache Ionescu are curajul ei să facă vinovat partidul nostru, de venirea liberalilor.

D sa știe precis că se aranjase toată comedia, și că gestul de trădare din 17 Decembrie a fost prologul.

«Dimineața» publică declarații ale dlui Maniu, din care extragem:

«Dorul de putere exclusivistă se va răbuna amar asupra partidului liberal. Am credința că această lăcomie a sa va aduce grele încercări asupra țării și este începutul sfârșitului partidului liberal, despre care se va dovedi că legenda capacității sale de a salva țara a fost o simplă nălucă.»

Încercarea partidului liberal este ultima zvârcolire a curentului de exploatare politică și economică pusă în serviciul unui partid și a unei clase sociale.

Nu mă îndoiesc că această încercare va suferi o grabnică și perfectă înfrângere și aceasta va fi singurul rezultat favorabil pentru țară al încercării guvernării de partid venit la putere fără vre-o indicație parlamentară, în mod atât de capricios, pe cât de surprinzător.

Birunța partidului național în alegeri, în afară de cercurile electorale unde populația românească nu are majoritate, este nefădoioasă.

Iar ca locheiere dl Iuliu Maniu spune că față de blocul opoziționist «partidul liberal va sucumba în fața luptei concentrice a tuturor partidelor opoziționale și chiar dacă prin mijloace de teroare ar reuși să-și facă o oareșicare majoritate în Parlament, el nu va putea da inui pentru că azi nu se mai poate guvernă contra opiniei publice, precum a dovedit și căderea guvernului Averescu».

Serbarea din Pecica.

Corpul didactic dela școala primară Pecica, în scopul ajutorării orfanilor de război din comună, cu ocaziunea serbătorilor de Crăciun, a aranjat cu elevii școlii un festival ocazional. Din dăruirile benevole, a rezultat suma de 931 lei și anume au dat: Constantin Vasiliu jude de ocol — preș. sf. școlar — 100 lei, Ilie Dragoș măestru 100 lei, N. Popan oficer de graniță 30 lei, N. Lucaciu cassar la gară 20 lei, Ioan Laita dir. școlar 20 lei, Emanoil Puta econom 20 lei, Livius Novac funcționar de bancă 20 lei, Iie Ivanov 20 lei, Gheorgha Novac cond. cărții fund. 20 lei, Văd. N. Epstein 20 lei, Ioan Ghebeles inv. 20 lei, Dimitrie Apătean profesor 20 lei, Axentie Novac econom 20 lei, Dimitrie Aconi econom 20 lei, Andrei Streza inginer silvic 15 lei, Aron Cădar econom, 15 lei, Ioan Ponetichi măestru 15 lei, Petru Ugliș inv. 15 lei, Ioan Nicolae Novac econom 15 lei, Ioan Drenea teolog 15 lei, căpitan Nicoară 15 lei, Vichentie Ciogorog măestru 10 lei, Ioan Popescu, preot 10 lei, Iuliu Vereș prim-secretar 10 lei, Alexandru Cuedan of. comunal 20 lei, Dimitrie Ponta econom 9 lei sume mai mici total 321 lei. Sprijinitorilor și pe aceasta cale li-se aduce mulțumirea convenită.

În 31 Dec. st. v. sub conducerea prea st. doamne Livia dr. Cioclan prezidenta comitetului plasei «Societatea orfanilor de război», s'a distribuit o fanilor din comună vesminte, împărțiși fiind cu haine și încălțăminte 54 orfani.

Laudă și recunoștință se aduce Primăriei comunale, pentru gestul uman făcut în favoarea orfanilor colectând grâu în valoare de 3610 lei.

Serbarea din Șiria.

Reuniunea Femeilor române din Șiria și jur cu concursul corpului didactic a aranjat la 8 Ianuarie st. n. un concert împreună cu dans Venitul brut a fost lei 2645, spesele lei 1449.50, iar venitul net lei 1195.50 din care 300 lei s'au dat fondului școlarilor desculți dela școala primară, iar restul s'a trecut la fondurile Reuniunii. Cu aceasta ocaziune au suprasolvit următorii dni: cu 70 l. Dr. I. Hoțoran, 50 l. Dimitrie Crișan, 45 l. I. Pop, 40 l. A. Secula, 30 l. R. Capra, Frații Bular 25, l. I. Anghelina, Dr. L. Bârsan, T. Secula, N. Slăsingher 20 l. P. Mioc, N. Crișan, 15 l. G. Popa, 10 l. E. Crișan, D. Plav. N. Vrezman, S. Bota, A. Los, P. Dulhaz, V. Avram, S. Hui, G. Grec, G. Cismaș, 5 l. V. Ungurean, G. Suci, N. Raț, N. N., N. Mărcuș, I. Bâșca, I. Costa. Tuturor acestora le aduce celea mai ferbinti mulțumiri. Totdeauna aduc mulțumite. On. Corp Didactic care a dat tot concursul pentru reușita concertului și în deosebi dlui I. Mladin directorul școlii primare și dlui S. Toconița conducătorul corului.

Răspândiți
„Gazeta Aradului”

La franța și la noi.

Aceea ce se petrece în Franța în momentul de față, poate servi tuturor națiunilor drept o lecție de înțelepciune și de patriotism și drept o pildă de imitat din punctul de vedere al patriotismului dovedit de poporul francez ca și de conducătorii Franței.

Ultimele evenimente politice din Franța au avut loc în mijlocul unui deplin acord între națiune și conducătorii firești ai acesteia și astfel se explică faptul că retragerea guvernului Briand și venirea la cârmă statului a cabinetului Poincaré, au putut să aibă, în toată lumea, un răsunet atât de puternic și să trezească un interes atât de intens pentru interesele franceze.

Guvernul Briand a venit la putere chemat de națiune și în niște momente când fostul președinte de consiliu era persoana cea mai indicată să servească, în mod folositor interesele republicii.

Aceea ce a făcut guvernul Briand pentru Franța este foarte bine cunoscut. Important este însă să reținem faptul că guvernul dlui Briand s'a retras singur, atunci când a avut impresia, sau mai bine zis siguranța că făcuse tot ceea ce putuse pentru cauza națională și că deacolo înainte, se impunea exercitarea unei alte forțe politice, a unei alte voinți și a unei alte autorități.

Republica a aplaudat și pe d. Briand care pleca și pe d. Poincaré, care lua locul celui dintâi, republica aduce astfel omagii ambilor bărbați de stat, pentru motivul că au venit amândoi chemați de națiune și pentru că au venit la putere, socotind aceasta ca o jertfă, fără să amestece un singur moment nevoile lor personale, cu acele ale întregului popor francez.

Camera franceză, adunată în toată strălucirea ei a dat, ca în marile împrejurări, întreaga ei încredere celor doi bărbați de stat și a votat o moțiune de încredere perfectă noului guvern, care susținut astfel de națiune va duce mai departe lupta pentru a se obține în folosul Franței, tot ceea ce marea republică poate să revendice ținând seamă de sacrificiile făcute și de drepturile ei.

Onoare țarei ce știe să se poarte astfel în marile împrejurări, onoare bărbaților de stat cari știu ce înseamnă

să guvernezi și să te sacrifici pentru neam.

Privind aceea ce se petrece în Franța nu putem să nu ne simțim sufletul amar și descurajat față de stările de lucruri de la noi.

Și în România, ca și în Franța, poporul este nobil și bun; țara e mândră și bogată; solul e producător și generos. La noi, ca și în Franța, există credință, entuziasm, dragoste de țară și puteri mari de sacrificii. La noi însă majoritatea celor cu pretenții de conducători rămân reci și indiferenți față de nevoile naționale, lăsându-se captivați numai de aceea ce pot să râvnească, ura, vanitatea, ambiția deșartă și plăcerea de a conduce și de a governa.

În Franța cabinetele și șefii acestora, vin la putere chemați de glasul națiunii. În țara românească însă un Tache Ionescu ia puterea pe furis și o pierde, gonit rușinos prin vot de blam, iar un Brătianu își asumă răspunderea conducerii, trecând peste voința întregii țări care spune liberalilor, limpede și răspicat: „Nu vă vom!”

În Franța Briand și Poincaré se gândesc la țară și la nevoile ei, în vreme ce ai noștri sugrumă țara, ca să nu-i mai audă protestările și revoltele sufletului ei.

Franța aclamă și aplaudă, iar România sângeră și plânge; națiunea franceză e dusă la isbândă de Briand și Poincaré, în vreme ce România se vede primejduită să piară sub ghiara liberală, ea ce abea a putut să scape ieri, de ridicolul, grație căruia, d. Tache Ionescu voia să-i pue capăt zilelor.

Franța aclamă, iar România tremură de groaza celor cari voesc să o conducă. Privind spaima de care se cutremură țara, la anzul vestei că au venit liberalii la putere, ne îngrozim și ne întrebăm: „Suntem amoralii? Suntem cinici ori nebuni?”

Când vor avea loc alegerile.

București. — Consiliul de miniștri a redactat decretul referitor la dizolvarea Camerilor. Acest decret a apărut în numărul de Luni al Monitorului Oficial.

După informațiile primite din cercurile guvernamentale alegerile vor avea loc în următoarea ordine:

În 1 și 2 Martie se vor ține alegerile pentru Senat, în 3 Martie alegerile reprezentanților universităților iar în zilele de 4—7 Martie vor avea loc alegerile pentru Cameră.

INFORMAȚIUNI.

— D. Ovidiu Gritta, prefectul poliției ne-a pus la dispoziție suma de 100 lei în hârtie veche a Băncii Naționale, pentru a fi dat Școlii normale în vederea ajutorării elevilor sărace ale școlii. Suma aceasta de 100 lei a fost predată de administrația ziarului nostru Direcției școlii normale de fete din Arad.

— Președintele Republicii austriace Hainisch a semnat ieri tratatul încheiat la Lana între Cehoslovacia și Austria.

— Conferința Statelor succesorice care urma să aibă loc la Roma, s'a amânat. Această conferință se va întruni după conferința economică din Genua.

— La 31 Ianuarie organizațiile partidului poporului din Ardeal vor ține un congres la Cluj. Șeful acestor organizații a fost ales precum se știe, d. Oct. Goga.

— Ieri, Luni a început judecarea procesului comuniștilor închiși la Jilava și Văcărești. În vederea începerii acestui proces au fost aduși în Capitală și transportați în cazarma Cuza din calea 13 Septembrie, 81 deținuți comuniști dela Jilava și Văcărești.

— Următorii senatori și deputați cari au lucrat împotriva intereselor partidului, au fost excluși conform art. 95 din Statute, din sânul Partidului Poporului.

Senatori: Th. Mihaly (Ardeal), Nae Coandă (Dolj), Buzacov (Basarabia), Levintzchi (Basarabia), I. Sterian (Mehedinți), I. Melenciuc (Basarabia), Siraeff (Basarabia).

Deputați: Oct. Tăslăoanu (Ardeal), P. Bobeș (Ardeal), Cost. Petrescu (Mehedinți), Apostol Zamfir (Ilfov), Căpitan Chabert (Durostor), I. Crațu (Suceava), I. Dumitrescu (Brăila), Petre Demetriad (Tulcea), Vladimir Dumitriu (Orhei), Th. Dimov (Cetatea Albă), M. Dobrescu (Covurlui), Vintilă Georoceanu (Olt), I. Fitov (Ismail), Dr. Gheorghian (Ilfov), Gherstenber (Cetatea Albă), Garabet Ștefan (Chișinău), Aureliu Millea (Ardeal), Alex. Bălănescu (Brăila), Neagu Savel (Gorj), Papogaga (Bacău), Petrescu Purani (Vlașca), Popa Octavian (Sibiu), Mișu Protopopescu (Ilfov), Sadovschi Grigore (Hotin), Secelea Papuc (Maramureș), Oprea Soare (Ilfov), Toescu Vasile (Constanța), I. Trofinov (Tighina), Eugen Zamtirol (Caliacra), Gionat (Basarabia), Prof. I. Ursu (Tg. Mureș), Lungu (nedescifrabil) Theodoroff (Basarabia), D. Mitanoff (Basarabia).

— D. Filodor, ministru plenipotențiar la Viena a fost numit secretar general al ministerului de externe.

— Șeful circumscripției I-a aduce la cunoștință tuturor tânărilor din contingentul 1922 că încorporarea lor se va face în ziua de 1 Februarie 1922

— M. S. Regina va trimite în curând 10 vagoane cu porumb Moților infometaji.

Se vor lua toate măsurile ca distribuția să se facă așa fel, ca porumbul să ajungă la destinație.

— Conform datelor concentrate în ministerul de interne dela oficiile de repatriere, în anul trecut s'au repatriat în Ungaria 35 mii familii adică aproximativ 200 mii persoane.

— Balul societății sportive C. F. R. din Arad organizat cu concursul înaltei societăți celeriste, în ziua de 21 Ianuarie în apartamentele restaurantului dela gară, a decurs într-o atmosferă plină de veselie și voie bună.

Organizarea reușită a balului se datorește în primul rând dnilor Ioan Staitin, șef de secție, Nichifor Jura, șeful gării Arad, Zoltan Steinhübel, Eugen Kosminsky, Maria Berger, Ștefan Darázs, Eugen Polgar, Liviu Tomi, Ioan Szabolcsi.

Deosebită recunoștință se datorește dnului Ioan Portörö pentru decorarea în gust a sălii de dans.

Cel mai frumos obiect vândut la licitație aranjată cu aceasta ocazie, o perină rococo pentru sofă a fost dăruită de dna Zoltan Steinhübel, o distinsă reprezentantă a artei industriale din Arad.

Comitetul organizator aduce pe aceasta cale mulțumirile sale dnului Steinhübel pentru donația aceasta și tuturor aceluia cari au făcut suprasolviri cu ocazia balului.

x Dr. Vasile Ignatu, medic-dentist a deschis un cabinet de consultații medicale-dentistice pe Bulevardul Regina Maria 7. Tot aici e și laboratorul de tehnică dentistică fost a lui Ludovic Papp.

A murit Papa Benedict XV.

O telegramă din Roma anunță oficial că Papa Benedict XV. a încetat din viață Duminecă dimineața la orele 9 și 25 minute.

Papa Benedict se îmbolnăvise la începutul săptămânei trecute, de bronșită. Medicii au constatat apoi că procesul inflamației s'a întins asupra plămânului drept.

Buletinele publicate Vineri anunțau agravarea boalei.

Sâmbătă dimineața se răspândise chiar vestea morții.

Această știre a fost însă desmințită de alte telegrame, sosite în cursul zilei de Sâmbătă.

În noaptea de Sâmbătă începuse însă starea de agonie, astfel că după miezul nopții, medicii nu mai aveau nici o speranță de salvare.

Încă Vineri Papa a primit ultimile sacramente, a vorbit cu secretarul, Cardinalul Gaspari, căruia i-a încredințat testamentul său.

Toți cardinalii din streinătate au fost invitați prin o telegramă circulară a secretariatului papal să plece de urgență la Roma.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

CINEMATOGRAFE.

Mirasa dracului, comedie în 5 acte, în Apolló, în 24, 25, 26 Ianuarie. Tinera baronesă se înțelege cu adoratorul ei necunoscut că vor veni într'un loc oarecare. În vremea aceasta vine un avocat la mama ei și declară, că fi vinde tot dacă nu-și plătește datoriile, văzând însă pe tinera baronesă ofere mamei acoperirea datoriilor și și odori mare, dacă își dă fata după el. Incurcăturile încep cu aventuri neplăcute în călătorie, cu bănuiala de ucigașie, poliție, până în sfârșit baronesa devine soția adoratului necunoscut a unui actor de cinema, iar avocatul rămâne tras pe sfoară.

Ereul rățacilor, tragedie în 2 părți și 8 acte, în Urania, în 24, 25, 26 Ianuarie. Trista istorie alui Ahașver, care trebuie să trăiască în chinuri și umiliri orcât ar vrea să moară, pentru că păcatul său nu se iartă numai prin vecinici suferințe. Vrea să moară! Scapă pe un conte de moarte ca să moară el dar nu-i succede. Face cunoștință cu amanta acestuia, o iubește ea-l poartă de nas, îl înșală, suferă, înzadar. Contele se rentoarce, se dă în duel cu dânsul, ea să moară, însă moare contele, el trebuie să trăiască până la ispășirea păcatelor. Aici se încheie partea primă.

MICA PUBLICITATE.

Comuna Pănatul-nou caută un scriitor cu praxa cunoscând limba oficială.
730 Secretar.

Un caznă de 150 litre unul de 250 litre de fert țuică de vândut la Frați Burza. 733

Un Laboratoriu nou în orașul nostru! Dr. MIHAI SUGAR a instalat un laboratoriu. Röntgen nou izestrat!
Palatul Băncii de Credit.
No. telef. 1800. 741 No. telef. 1800.

In atențiunea 457

cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile Wiegendorf, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40

TARIFE și PORUMB DE PRIMUL RANG

din moară mică vinde pentru prețul cel mai ieftin
Casa comercială Sigismund și Martin Kornis
Telefon 918 și 756. 732 Telefon 918 și 756.

Succesorii lui **Em. Varga**
Mare antreprisă de înmormântări în Arad, B. Regina Maria 13. (Pal. Minoritilor)

Efectuează înmormântări dela cele mai simple până la cele mai pompoase. Exhumări și transporturi de cadavre în orice parte a țării, cu promptitudine. Telefon 37 serviciu de noapte. 720

MAGAZINUL DE CARBUNI

KNEFFEL

Bulev. Regele Ferdinand I. 2.
carbuni de căleat, lemne mărunte uscate, carbuni în bucăți prima calitate
In Arad transport la domiciliu. 566

ALEXANDRU MAAR

Fabrica de perli și mături cu forța motrică
ARAD, strada Eminescu No. 27. și 31-32

Biroul Central str. Eminescu. Depozitul de fabricate: str. Eminescu 2. La revanzatori scăzământ mare în prețuri Cumpără păr de cal în orice cantitate.

Au sosit cele mai noi și moderne

paltoane de toamnă, de iarnă,

haine bărbătești și pentru copii

Clasă separată de măsurat

SZÁNTÓ și COMLOS ARAD,

Piața Avram Iancu No. 22.

381

Edificiul Teatrului.

Lévai și Szigeti

407

mal înainte BUCHSBAUM și Co.

Vis-a-vis de intrarea la Teatru
Recumandă magazinul bine și abundant sortat cu
ghete bărbătești, femeiești și Copii
Prețuri ieftine.

Pentru îndelnetnicirea On. public, am organizat serviciu

DE CURIER

Întreprindem sub răspundere pe teritoriul României: vizare de pașapoarte, aducem și trimitem bani, hârii de valoare, cambii și scrisori ponderoase de afaceri. Incasăm pretensiuni, mijlocim expedierea de transporturi pe calea ferată rezolvăm ori și ce incredințări, prompt și momentan, în cazuri urgente prin CURIER pe lângă preț moderat. 657

SZÁNTÓ și CO. Str. General Grigorescu (Tabajdi-u.) 3. ♦♦♦ Telefon 746.

Acții mici dela Banca de Păstrare Civilă din Arad cumpără în orice cantitate

cu prețul
100 LEI.

Reprezentantul Băncii Generale de Economie din Sibiu. ♦♦♦♦ Arad, Piața Catedralei No. 4. 731

FRAȚII NEUMAN

211

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină ♦♦♦♦ ARAD

Telefon 138.

Telefon 138.

Maurițiu Rubinstein

Transporturi internaționale, vămuri.
Circulație sistematică de camioane spre Oradea-Mare și Timișoară și retur
Depozitări și asigurări în condiții avantajoase. 729

113 p. o—1922.

Publicațiune.

Provoacă publicul orașului ca conform regulamentului despre darea și ținerea de câni a ordinațiunii 6 § se însinue la percepătorul orașnesc (camera 27) până la 31 Ianuarie a. c. numărul și soiul cânilor, și totodată să achite și darea impusa după ei, pentru că la caz contrar, se vor pedepsi cu 2000 Lei amendă, conform § 38 a regulamentului.

Câne păzitor de casă poate ținea numai în periferia orașului proprietarul casei, ori plenipotențiatul acestuia ori individul care ține tot edificul în arândă.

Arad, la 21 Ianuarie 1922.

Martinovici,
șef. percepătorului.

Inainte de a edifica casă

sau a face transformării sau reparații consultă oficial de edile

FRANCISC TRITTHALER

strada Cosbuc No. 47 care ia angajamente pentru construirea celor mai moderne clădiri, cu prețurile cele mai avantajoase.

„Paris” Casă de Modeluri

Bulevardul Regina Maria No. 24. ♦ Au sosit cele mai nouă modeluri și noutăți de molă. 705

Carol Andrényi
și fii Mare depozit în totfelul de mașini agricole și ferărie.

